

In Life

Štěpán Grygar (CZ), Barbora Bačová (SK)

Galéria Profil, Stredoeurópsky dom fotografie v Bratislave

Vernisáž: 23. februára 2022, 18:00

Trvanie výstavy: 23.2. - 30.3.2022

Kurátorka: Veronika Marek Markovičová

Fotografie tejto výstavy vznikli v rokoch 2018 - 2021 prevažne počas ciest za umením do zahraničia v rámci štúdia v Ateliéri fotografie na Fakulte designu a umění Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni, kde Štěpán Grygar v súčasnosti pedagogicky pôsobí. Barbora Bačová je čerstvou absolventkou tamojšieho magisterského štúdia (2021).

Aj keď sa jedná o prevažne fotografie z ciest a návratov autorky domov na východné pobrežie Slovenska, nekomunikujú s nami prostredníctvom cestovateľskej dokumentárnej fotografie. Skôr k nám preniká výrazná senzualita jednotlivých momentov, dvoch pohľadov. Či vlastne troch. Jej pohľadu, jeho pohľadu a jeho pohľadu na ňu. Na rozdiel od napríklad Michala Kalhousa, ktorého zábery vznikajú klasickým čierno-bielym analógovým spôsobom a tvoria ich tisíckrát videné, a predsa magicky fotoaparátom uchopené časti domáceho mobiliáru a okolia domova, Grygar s Bačovou v tomto projekte zvedavo ohmatávajú podnety a užívajú si pohyb "neopozerane zahraničným priestorom". Narúšajú si svoje zaužívané spôsoby premýšľania a návrat späť im poskytuje nadhľad nad domácim územím spomienok, jeho ľuďmi a predmetmi (Bačová). Bez potreby zadefinovať si, či žena a muž používajú fotoaparát inak alebo sa v tom istom priestore sústredia na iné objekty, oscilujú medzi poetizáciou a geometrizáciou všednosti. Geometrizáciu má koniec koncov Štěpán Grygar v génoch od svojich rodičov, významných českých výtvarníkov Kvety Pacovskej a Milana Grygara.

Oslobodení od "vážnej fototechniky", na bezprostredné zaznamenanie imaginatívneho čara miestami až performatívneho okamžiku im stačí kompaktný fotoaparát (Grygar) a mobil (Bačová). Pohybujú sa priestorom, odhaľujú jeho paradoxnú štruktúru, a keď v ňom zrazu nájdú nehybné koleso z bicykla bez duše, aj tak v tom momente cítime ono povestné galileiovské "A predsa sa točí!" Umiestňujú ho uprostred dva generačne od seba vzdialené pohľady, ktoré však do seba plynule mikropříbehovo zapadajú. Svoj vnútorný seizmograf obaľujú do haptickej skúsenosti a vizuálnej slasti. Obzvlášť prostredníctvom náhodne do hry vstupujúcej zlatej tepelnej fólie. Vnímateľa priam automaticky presúva do sveta absolútne čistých ideí alebo naopak obklopuje zlatými glamour pôžitkami, odkazujúcimi až k prešovskému obchodu s oblečením In Life.

Týmto česko-slovenským projektom presakuje zvedavá radosť z bytia, z pozerania sa. Radosť, ktorá ontologické otázky rieši ráno zakusnutím do šťavnatých čerešní, po obede dobrou kávou a večer šampanským. Spája v sebe krehkosť, živelnosť a "řád". Keď vo svojom vizuálnom výskume otvoríme legendárne Jiří Grygarovské "Okná vesmíru dokorán", znova si uvedomíme, že nielen vo vede platí nasledovné: "Když jdete na hranici poznání, tak víte, že přijde nějaké překvapení. To je jisté. Ale to překvapení spočívá právě v tom, že Vy nevíte dopředu, jaké to překvapení bude."

Veronika Marek Markovičová